

INSTITUTUL NAȚIONAL PENTRU STUDIUL TOTALITARISMULUI

1

REGULAMENT PRIVIND ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA COMISIEI DE ETICĂ - 2025 -

Prezentul regulament vizează organizarea și funcționarea Comisiei de etică a Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului (în continuare I.N.S.T.), înființată în cadrul instituției în vederea respectării normelor de etică a cercetării și deontologie profesionale în scopul prevenirii și eliminării faptelor care pot constitui elemente sau practici lipsite de etică. Acest regulament a fost elaborat în concordanță cu Legea nr. 183 din 12 iunie 2024 privind Statutul personalului de cercetare, dezvoltare și inovare, cu Codul de etică al I.N.S.T. și cu Regulamentul de organizare și funcționare al I.N.S.T.

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. I.N.S.T. este responsabil pentru respectarea normelor și a valorilor etice în cercetare, dezvoltare și inovare.

Art. 2. În cadrul I.N.S.T., se înființează o Comisie de etică, pe lângă Consiliul Științific, în termen de 30 de zile calendaristice de la confirmarea Consiliului Științific. Componenta Comisiei de etică este propusă de Consiliul Științific al instituției și se aprobă de către directorul Institutului, prin decizie, în termen de 5 zile lucrătoare.

Art. 3. Comisia de etică este alcătuită din trei cercetători ai I.N.S.T. (cu excepția directorului și a coordonatorului Departamentului de Cercetare al Institutului), care trebuie să fie persoane cu prestigiu profesional și autoritate morală, care nu au încălcat în cariera lor normele de etică și deontologie profesională în cercetarea științifică. La prima ședință a comisiei, după constituire, membrii aleg prin vot un președinte.

Art. 4. În afara celor trei membri ai comisiei de etică, Consiliul Științific va nominaliza și un secretar al comisiei, din rândul cercetătorilor I.N.S.T., cu excepția directorului și a coordonatorului Departamentului de Cercetare al Institutului. Secretarul Comisiei de etică nu face parte dintre membrii acesteia și nu are drept de vot. Secretarul Comisiei de etică ține evidența documentelor Comisiei de etică, asigură comunicarea dintre comisie și cel/cea care a depus sesizarea și redactează procesele-verbale ale ședințelor de lucru ale comisiei. Corespondența electronică a Comisiei de etică se va purta numai de pe adresa oficială de email a Comisiei (comisiadeetica@totalitarism.ro).

2

Art. 5. În afara celor trei membri ai săi și a secretarului său, la ședințele Comisiei de etică pot participa diferite persoane în calitate de invitați, printre care și consilierul juridic al Academiei Române.

Art. 6. Comisia de Etică acționează independent față de orice altă structură sau persoană din cadrul I.N.S.T., în conformitate cu legile naționale, Codul de etică al Institutului și cu propriul regulament de organizare și funcționare.

Art. 7. Mandatul Comisiei de etică începe după o zi lucrătoare de la aprobarea înființării sale de către directorul I.N.S.T. și se încheie odată cu încheierea mandatului Consiliului Științific pe lângă care funcționează. Comisia de etică a I.N.S.T. se întrunește ori de câte ori este nevoie, iar în cazul în care sunt depuse (auto)sesizări, se va întruni în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la înregistrarea acestora de către secretarul Comisiei de etică.

Art. 8. Comisia de etică ia decizii cu o majoritate de 2/3 voturi.

Capitolul II. ATRIBUȚIILE COMISIEI DE ETICĂ

Art. 9. Comisia de etică verifică încălcările normelor de etică și deontologie în cercetarea științifică prevăzute de prevederile legale în vigoare și de Codul de etică al I.N.S.T. Specific, Comisia de etică verifică chestiuni legate de integritate științifică definite în Codul de etică al Institutului, care acoperă următoarele aspecte: publicarea și autoratul, respectarea demnității participanților la cercetare, respectarea normelor de etică a cercetării desfășurate pe subiecți umani, gestionarea datelor de cercetare, colaborarea, conflictele de interese, fraudă, asigurarea unor medii eficiente de cercetare, precum și prevenirea prejudiciului în cercetare și inovare.

Art. 10. Comisia de etică notifică de urgență conducerea I.N.S.T. cu privire la sesizările care fac obiectul legii penale și pune la dispoziția acesteia toate informațiile pe care le deține cu privire la sesizările respective.

Art. 11. Comisia de etică este obligată să informeze o dată pe an întregul corp de cercetare al I.N.S.T. cu privire la principiile de etică în cercetarea științifică și la bunele practici. De asemenea, Comisia de etică va răspunde, de pe emailul oficial, oricăror întrebări referitoare la etica cercetării venite din partea cercetătorilor I.N.S.T.

Art. 12. Ședințele Comisiei de etică se pot înregistra, dacă există consimțământul tuturor participanților la ședință. Ședințele pot avea loc cu prezența fizică a tuturor membrilor, cu prezență online sau în format mixt (unii membrii prezenți fizic, alți membrii prezenți online).

Art. 13. Comisia de etică numește comisii de analiză pentru examinarea sesizărilor referitoare la abaterile de la buna conduită în activitatea I.N.S.T. aduse în atenția lor prin (auto)sesizări considerate admisibile.

Art. 14. Comisia de etică aprobă raportul elaborat de comisia de analiză înființată pentru cercetarea cazului semnalat și redactează o hotărâre de admitere sau respingere a sesizării care vizează fondul sesizării, motivată în fapt și în drept. În respectiva hotărâre sunt propuse directorului I.N.S.T. și sancțiuni aplicabile persoanelor găsite vinovate de încălcări ale normelor de etică în activitatea de cercetare științifică. După luarea hotărârii, dosarul cauzei este prezentat pentru avizare consilierului juridic al Academiei Române. Răspunderea juridică pentru hotărârile și activitatea Comisiei de etică revine I.N.S.T.

Capitolul III. ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA COMISIILOR DE ANALIZĂ

Art. 15. Comisia de etică a I.N.S.T. desemnează comisii de analiză pentru diferitele cazuri (auto)sesizate, după ce constată că sesizarea este admisibilă, în condițiile definite de art. 21 alin. 5 al prezentului Regulament.

Art. 16. Comisia de analiză numită de Comisia de etică este formată din 3 (trei) membri care provin din rândul cercetătorilor I.N.S.T. (cu excepția autorului sesizării, a persoanei/persoanelor vizate de sesizare, a membrilor Comisiei de etică, a secretatului acesteia sau a directorului INST). În caz că cercetătorii I.N.S.T. refuză numirea din motive întemeiate, profesionale (ex.: lipsa de competență pe tema care face obiectul sesizării) sau personale, sau se găsesc în număr insuficient pentru a alcătui o comisie de analiză, pozițiile vacante din comisia de analiză vor fi completate cu cercetători din cadrul altor institute din cadrul Secției de Științe Istorice și Arheologie a Academiei Române localizate în București, cu acceptul scris al reprezentantului legal al respectivelor organizații de cercetare.

Art. 17. Membrii comisiei de analiză trebuie să nu fi încălcat de-a lungul carierei lor normele de etică și deontologie profesională în cercetarea științifică. Unul dintre membrii comisiei de

analiză va îndeplini și rolul de secretar al acesteia și va menține legătura cu Comisia de etică și cu diferite persoane implicate în sesizare, va ține evidența și va arhiva dovezile și probele strânse de-a lungul investigației. Un alt membru al comisiei de analiză va fi responsabil cu redactarea raportului comisiei de analiză. Cel de-al treilea membru va fi responsabil cu redactarea proceselor-verbale ale ședințelor comisiei. Rolul fiecărui membru al comisiei de analiză va fi stabilit de către Comisia de etică la numirea acesteia.

Art. 18. Mandatul comisiei de analiză începe cu numirea sa de către Comisia de etică a I.N.S.T. și se sfârșește odată cu publicarea raportului de analiză pe site-ul www.totalitarism.ro

4

Art. 19. Comisia de analiză se va întruni în maximum 5 zile lucrătoare de la înființarea sa și oricând este necesar, la solicitarea membrilor săi, a Comisiei de etică, a persoanei care a depus sesizarea sau a celei care este vizată în sesizare. Ședințele Comisiei de etică se pot înregistra, dacă există consimțământul tuturor participanților la ședință. Ședințele pot avea loc cu prezența fizică a tuturor membrilor, cu prezență online sau în format mixt (unii membri prezenți fizic, alți membri prezenți online).

Art. 20. Raportul comisiei de analiză se adoptă cu o majoritate de 2/3 voturi ale membrilor săi și se înregistrează la secretarul Comisiei de etică. Membrul comisiei de analiză care nu a fost de acord cu raportul poate redacta un punct de vedere separat pe care să îl înregistreze la secretariatul Comisiei de etică și să îl înainteze Comisiei de etică. După adoptarea sa de către Comisia de etică, raportul va fi înregistrat la secretariatul INST.

Capitolul IV. PROCEDURI

Art. 21. Sesizarea

- (1) Oricare cercetător sau cadru didactic, indiferent de locul său de muncă și de poziția sa științifică, poate sesiza Comisia de etică a I.N.S.T. cu privire la săvârșirea unei fapte ce poate constitui abatere de la etica și deontologia în cercetare definite în Codul de etică al I.N.S.T. în care este implicat cel puțin un cercetător al Institutului.
- (2) Sesizările se fac în termen de maximum 6 luni de la data săvârșirii faptei sesizate.
- (3) În scopul asigurării confidențialității (auto)sesizărilor, acestea se trimit la adresa electronică a Comisiei de etică ori se depun în plic închis la secretariatul Comisiei de etică, cu mențiunea „Sesizare în atenția Comisiei de etică”, se înregistrează și se arhivează la secretarul Comisiei de etică, urmând ca ulterior rezolvării situației semnalate să i se dea și număr de înregistrare la Secretariatul I.N.S.T. Toate sesizările primite de Comisia de etică sunt înregistrate, indiferent dacă sunt admisibile sau inadmisibile. Numărul de înregistrare al sesizării se comunică petentului, la adresa de contact menționată în sesizare.
- (4) Atât Comisia de etică, cât și comisia de analiză păstrează confidențială identitatea autorului sesizării, care poate fi o persoană fizică (din cadrul I.N.S.T. sau din afara acestuia) sau juridică.

Nerespectarea prevederilor referitoare la păstrarea confidențialității identității autorului sesizării constituie abatere disciplinară.

(5) Orice sesizare primită de Comisia de etică a I.N.S.T. este supusă unui control al admisibilității. Pentru a fi admisibile, sesizările trebuie să conțină în mod cumulativ următoarele elemente:

- a) semnătura persoanei care formulează sesizarea (se accepta semnătura olografă, semnătură olografă scanată sau semnătură electronică);
- b) datele de identificare ale persoanei care formulează sesizarea: numele și prenumele persoanei fizice sau denumirea persoanei juridice, adresa acesteia, precum și, după caz, adresa de corespondență, care poate fi și o adresă de poștă electronică;
- c) o motivare argumentată privind nerespectarea normelor de etică și deontologie așa cum sunt definite în Codul de etică al I.N.S.T. sau în legislația națională, cu exemple concrete și cu indicarea persoanelor considerate responsabile de starea de lucruri incriminată, a considerentelor justificative și a surselor de documentare.

Nu se iau în considerare sesizările anonime.

(6) Sesizările care nu îndeplinesc criteriile de admisibilitate prevăzute la alin. (5) al art. 21 sunt respinse motivat ca inadmisibile de către comisie și comunicate în termen de 5 zile lucrătoare la adresa indicată în sesizare. Persoana care nu a depus o sesizare admisibilă are dreptul de a relua demersul cu respectarea prevederilor art. 21, alin. (5).

Art. 22. Procedura de cercetare

(1) După numire, Comisia de analiză va examina sesizarea, dovezile scrise care o însoțesc, precum și dovezile depuse ulterior la dosarul cauzei; de asemenea, va proceda la ascultarea celui împotriva căruia se îndreaptă sesizarea și va examina apărările sale. Neprezentarea persoanei cercetate la convocarea Comisiei de analiză fără un motiv obiectiv, comunicat în scris, dă dreptul comisiei să continue cercetarea în vederea soluționării sesizării.

(2) Comisia de analiză poate, după caz, să procedeze și la ascultarea autorului sesizării, precum și a altor persoane, în calitate de martori. Martorii răspund la întrebările comisiei, iar după audiere aceștia părăsesc sala și nu au dreptul de a interveni pe parcursul ședinței în niciun fel.

(3) Toate persoanele audiate vor fi convocate în scris sau prin email de către secretarul comisiei de analiză, precizându-se obiectul, locul, data și ora întrevederii. Prezența la audieri este obligatorie, iar neprezentarea nemotivată poate fi considerată abatere disciplinară pentru personalul I.N.S.T.

(4) Membrii Comisiei de analiză au obligația să analizeze cu obiectivitate, în mod imparțial, faptele sesizate. Oricare membru are dreptul de a formula întrebări persoanelor audiate.

(5) Persoanele audiate pe timpul cercetării și care vor da declarații verbale în fața comisiei vor fi înregistrate, iar declarațiile lor arhivate de către secretarul comisiei.

(6) Dacă ulterior audierii persoanei reclamate/reclamante/martorilor, dar nu mai târziu de 20 de zile de la data audierii, rezultă necesitatea completării dosarului cu noi probe, comisia poate amâna analiza sesizării pentru o altă ședință, luând măsuri pentru completarea dosarului.

Art. 23. Apărarea

- (1) Persoana reclamată are dreptul de a cunoaște conținutul integral al dosarului. Conținutul dosarului este adus la cunoștința celui chemat în fața comisiei de către secretarul acesteia, pe bază de semnătură.
- (2) Pentru apărarea sa, persoana reclamată are dreptul să ceară, în scris, sau să depună documente și informații suplimentare, precum și să propună martori, înainte de ședință sau în ședință în care a fost chemată.
- (3) Comisia de Analiză, prin vot, poate admite sau respinge cererea persoanei/persoanelor reclamate.

6

Art. 24. Raportul de analiză

- (1) Concluziile anchetei vor fi sintetizate de Comisia de analiză într-un raport în termen de 60 de zile de la data primirii sesizării. În cazul în care persoana față de care a fost făcută sesizarea recunoaște faptele care i-au fost imputate în sesizare, Comisia de analiză poate alcătui raportul de analiză direct pe baza sesizării și poziției scrise a părții reclamate.
- (2) Acest raport se aprobă de către Comisia de etică a I.N.S.T. în termen de 30 de zile de la primire, prin adoptarea unei hotărâri de admitere sau respingere a sesizării care vizează fondul sesizării, motivată în fapt și în drept. Comisia de etică comunică această hotărâre împreună cu raportul autorului sesizării și persoanei/persoanelor reclamate în scris.
- (3) Hotărârea Comisiei de etică se face publică pe pagina de internet a organizației de cercetare în termen de 10 de zile calendaristice de la data rămânerii definitive a hotărârii Comisiei de etică a I.N.S.T. prin necontestare la CNECSDTI sau de la data rămânerii definitive a hotărârii CNECSDTI, prin care s-a soluționat contestația la raportul aprobat de Comisia de etică a I.N.S.T., ori de la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată, prin care s-a soluționat cererea de chemare în judecată în contencios administrativ, având ca obiect anularea raportului aprobat de Comisia de etică și/sau a hotărârii CNECSDTI prin care s-a soluționat contestația la raportul aprobat de Comisia de etică, după caz.
- (4) Publicarea Hotărârii Comisiei de etică se va face cu respectarea legislației privind datele cu caracter personal, prin anonimizarea, după caz, a:
 - a) persoanei care a formulat sesizarea;
 - b) persoanei reclamate, dacă aceasta depune o cerere expresă de anonimizare.
- (5) Termenele prevăzut la alin. (2) se suspendă pe perioada în care se așteaptă primirea de puncte de vedere/răspunsuri/documente de la părțile implicate în sesizare.
- (6) Raportul rămâne postat pe pagina de internet a I.N.S.T. pe o durată maximă egală cu durata cea mai mare a sancțiunilor adoptate, dar nu mai puțin de 2 ani.
- (7) În cazul constatării unor abateri de la normele de bună conduită în activitatea INST, raportul menționează persoanele vinovate. Persoanele vinovate pot fi și altele în afară de cele menționate în textul sesizării.
- (8) Raportul comisiei de analiză, aprobat de către Comisia de etică, poate fi contestat la CNECSDTI de către persoana sau persoanele găsite vinovate ori de către autorul sesizării.

Comisia de etică va înainta către CNECSDTI întreaga documentație care a stat la baza emiterii raportului contestat.

(9) În cazul în care o contestație nu a fost înaintată către CNECSDTI în termen de 20 de zile lucrătoare de la data comunicării prevăzute la alin. (2), sancțiunile stabilite de comisia de analiză sunt puse în aplicare de către directorul I.N.S.T., după caz, în termen de 60 de zile calendaristice de la data comunicării raportului.

Capitolul V. SANȚIUNI

7

Art. 25. (1) Pentru abaterile constatate de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare, directorul I.N.S.T., cu respectarea prevederilor art. 29 (1) din Regulamentul de organizare și funcționare al I.N.S.T., aplică una sau mai multe dintre următoarele sancțiuni, cu respectarea prevederilor art. 21 ale prezentului Regulament, propuse în hotărârea emisă de Comisia de etică a Institutului, în funcție de gravitatea faptelor și de săvârșirea anterioară a unor fapte similare:

- a) avertisment scris;
- b) retragerea definitivă și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de bună conduită;
- c) diminuarea salariului de bază cu cel mult 20%, pe o perioadă de maximum 6 luni, cumulată, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control și sporurile aferente funcției de cercetare-dezvoltare;
- d) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp, între un an și 5 ani, a dreptului de înscriere la un examen sau la un concurs pentru obținerea unui grad profesional superior ori a unei funcții de conducere în cadrul INST, de îndrumare și control sau ca membru în comisii de examen sau concurs în cadrul sau în afara INST;
- e) destituirea din funcția de conducere din organizația de cercetare;
- f) desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă.

(2). Sancțiunile prevăzute la alineatul precedent nu înlătură posibilitatea ca persoanelor a căror vinovăție este stabilită să li se aplice și alte reglementări din legislația civilă și/sau penală în vigoare.

Art. 26 Prezentul regulament se adoptă de către Consiliul Științific al I.N.S.T. și intră în vigoare la data adoptării.

Prezentul Regulament a fost adoptat în ședința Consiliului Științific al I.N.S.T. din data de 30 iunie 2025.